

Düýş geografiýasy / dowamy

Category: Ertekiler, Halk döredijiligi we rowaýatlar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Düýş geografiýasy / dowamy ■ DÜÝSDÄKI JANLY MAHLUKLAR

Düýse girýän janly mahluklar durmuşymyzdaky süýji, tolgunmak ýaly zatlary açyp görkezýär. Meselem wagşy haýwanlar – duşman hem-de duşmanlyk belgisi. haýwanat bagyndaky haýwanlar her hili duýguny bildirýär. Alaka – hatar, aw-awlap ýören bolsa howatyrlanmak Ogrular – yhlasyň gaýtmagy. Umuman diri mahluklar ylaýta-da haýwanat älemine mahsus bolan mahluklar biziň töwerege we beýleki adamlara bolan garaýşymyzy açyp görkezýär. Olar duýgy bilen düýse girseler, onda gönüden-göni many bildirýän alamatlara-da eýe bolýarlar – it – dost; pişik – duşman ýa-da gizlin garşydaş (görnüşine laýyklykda).

Elbetde, käbir mahluklar düýşümüzde hut öz keşbinde, meselem perişde ýa-da şeýtan öz keşbinde huzurymyza gelmegi mümkün. Bular Karl Ýunguň pikirine göre halk ertekileriniň jemi obrazy bolup, alym olary ar hetip diýip atlandyrýar. Köpçülikleýin aň we akyl güýji bilen peýda bolan bu obrazlaryň kuwwaty şeýleki güýçli, hatda olaryň näsaglary bejermekligi hem mümkün. Olar şeýtanyň beýik Tartinä ajaýyp mukam sowgat edişi ýaly, adama her hili zatlary sowgat etmegi mümkün. Bu täsin mahluklar size şygyr setirlerini ýa-da akyldarlaryň pikirlerini aýtmagy mümkün. Diýmek siz olary düýşünizde görseňiz, sowgat talap etmeklige çalşys. Eger sizden nähili sowgat gerekdigi soralsa çekinip durmaň-da «näme berseňiz beriberiň» diýiň. Sebäbi biz özümiziň nähili islegimiziň bardygyny birbada bilmeyärис. Şonuň üçin olaryň özüne ynanmagymyz gerek. Bir adamdan düýsünde «näme isleýäň?» diýip sorapdyrlar. «Maňa ogul gerek» diýip, ukudaky adam jogap beripdir. Şonda ondan «Özüň bagtlymyň?» diýip sorapdyrlar. Şol pursatda ol özüne gerek zady soramandygyny duýupdyr.

■ HAÝWANLAR

GOÝUN – üstünlik; süsýäni – gorky.

ÖKÜZ – näsaglyk; gussa; yzyňdan kowalasa – mirasa eýe bolmak.

DÜÝE – nähoşluk,

BÖRI – duşman.

KIRPI – nägilelik.

TOWŞAN – hatarly iş; awlamak – ynjalyksyzlyk; iýmek – näsaglyk; ylgap barýany – takdyryň yüz öwürmegi; öňünden duýdurmagy.

HAÝWANLAR – haýwanat bagynda – tolgunmak; wagşy haýwanlar – duşmanlar; anyk görmek – bagtsyz hadysa; kapasadan çykyp gaçsa – maşgaladaky oňsuksyzlyk, yzarlamak – ýaramaz gepiň ýaýramagy.

SYGYR – alada; sygyr kowalasa – garaşylmadyk miras; meýdanda uzakda duran sygyr – ýagşylyk alamaty.

PIŞIK ÇAGALARY – garaşylmadyk násazlyklar, jenjel.

PIŞIK – gözýaş, biwepalyk; gara pişik – açık duşman; ak pişik – mekir dost.

KROKODIL – baý giýew.

ALAKA – gam, gözýaş, hatar,

ŞIR – baýlyk.

AT – takdyr, umyt; ak at – şikaýat, haýsydyr bir işiň, toýuň amala aşyşy (aýallar için); atdan düşmek – abraýdan düşmek.

ÝARGANAT – ölüm; jaýyň içinde uçanyny görseň – duýdansyz göçmek.

AÝY – dostluk, giýew.

SYÇAN – gizlin duşman, garşydaş.

EŞEK – masgaralaýy täzelik.

GAPLAŇ – ýowuz duşman aldawçy.

JOJUK – ynjalyksyzlyk.

DOÑUZ – üstünlik, baýlyk; köp doňuz – ýaramaz ýagdaý.

PIL – durmuşda ornuň gowulanşy.

IT – dost, üyrse – ýeňişden nyşan; üstüňe topulsa – dostuň arkaňy tutýar, goraýar; özara uruşsa – jenjel; uly it – uly ýa-da ýokary wezipeli dost.

SÜRI – baýlyk.

GÜJÜJEK – sowgat.

■ ADAMLAR

NEGR – şatlyk (umuman, her bir ýat ülkäniň adamyny görseň gowulyk).

TUSSAG – janyňdan doýurýan nägilelik.

ARTIST – garaşylmadyk ýagdaý (durmuşda ýa-da saglyk ýagdaýnda).

DUL – dul galmak – täze şatlyk; ýaş dul aýal görmek – garaşylmadyk üstünlik; garry bigörk dul aýaly görseň » garyndaşlardan göwne degiji, habar eşitmek.

HARBY HYZMATKÄR – ýiti alada; ofiser – zorluk, mejbur etmek; general –arkadag.

OGRY – oýnaş (aýallar için); ogry öýünde bolsa – allaw; ogry yzarlasaň – maşgalada dawa-jenjel; köp ogry – yhlasyň gaýtmagy.

MYHMANLAR – jenjel.

TALAŇÇYLAR – olar talasa – haýsydyr bir işe gatnaşmaga teklip.

AÝAL – bezemen aýal – gep-söz we garaşylmadyk gybatlar.

GYZ – ýagşylyk, baýlyk; tans edýän gyz – söýgi; posa almak – garaşylmadyk şatlyk.

ÇAGALAR – posa alsaňyz – arkaýynlyk.

BÄBEJIK – haýran galmak; emzikli çaga – abadanlyk; owadan çaga – şatlyk; ýalaňaç ýa-da bigörk kir-kimir çaga – çekisme, garaşylmadyk aladalar.

DOST – köpden bări duşmadyk dost – kimdir biri düýş görýän adamyň öñki hyzmatlaryny ýatlaýar; dostuň ölse – öýlenmek; ony näsag halda görmek – ýaramaz habarlar; şadyýan halda görmek – hoş habarlar.

ÝANÝOLDAŞ (AÝAL) – onuň bilen uruşsaň – ysnyşýarsyň; jenjelleşseň – är-aýalyň biri keselleýär.

AÝAL – gara saçlysy – gybat; kempir – bulagályk, agzalalyk; aýallara aňk bolup seretmek – dostlar tarapyndan aldanmak; bigäne aýaly ogşamak – eliňe pul girýär; ýalaňaç aýal – dert-alada, bigörk aýal – jenjel, alada.

ÝER GAZÝAN – seniň ölümüni isleyänleriň barlygy.

TENTEK – bagt.

KIÇIJJIK ADAM – işdäki kemçilik.

HYZMATKÄR – bagtsyzlyk.

ADAMLAR – ýalaňaç adamlar – ýalan gybat.

JESET – howanyň özgermegini; onuň bilen gepleşmek – göwnüň asuda bolmagy; onuň ölenligini bilseň – örän geň waka.

ENE – nämedir bir zady öňünden duýmak.

MILISIONER – tussag etmek – garaşylmadyk teklip; onuň gelmegi – maşgalada biriniň sagalmagy.

ÝAŞ ÇAGA – gaty geň galmak; ýalaňaç çaga – garaşylmadyk aladalar.

ERKEK – hezil etmek (aýal üçin).

ÄR – aýaly bilen uruşsa – ysnyşýar; söğüşse – är-aýalyň biri näsaglaýar.

GELINLIK – garaşmak.

DILEĞÇI – maşgaladaky rahatlyk.

PEÇ USSASY – ýaramaz habar.

TAŞLANAN ÇAGA – bagt.

MERHUM – ýagyş ýagýar; howa özgerýär, tabytdan daşarda bolsa – myhman gelýär.

POÇTALON – hat almak – gyssanmazlygy duýdurýan çagyryş; eliňe hat berse – syryň açylmagy.

PREZIDENT – onuň bilen gepleşmek – yhlasyň bütinleyý gaýtmagy; prezident bolmak – bagtsyzlyk.

GARŞYDAŞ – ýoluňa böwet bolsa – işiň çalt amala aşmagy.

GARAKÇYLAR – garyndaşlar bilen jenjelleşmek.

GARYNDAŞLAR – uzaklaşmak.

RUHANY – abadançylyk – habar.

KÖR – özünüň kör bolanyny ýa-da köri idip ýörenini görse – aldanmak; gözüniň agyny görse ýa-da eli bilen görkezse – ölüm.

ŞÄRIK – işe gatnaşdyrsa – ýok etmek ýitirmek.

OGUL – olse – şatlykly hadysa.

GARRYALAR – garyndaşlar.

KEMPIR – şatlyk.

KÖPÜLKÝK – hijran.

ÇOLAK – ony görmek – bagt, miras, ýaş söýüşýänler üçin – şübhelenmek.

MUGALLYM – täze tanyşlar.

PATYŞA – melike – (korol we onuň aýaly), – resmi ýagdaýda

görmek – bagt; dostlukly oturyşmak – amala aşmaýan arzuwlar.
ZERGÄR – alada.

■ JANDARLAR

KEBELEK–hojalyga degişli zatlar; güneşli günde uçsa – şatlyk alamaty.

BÜRELER – ony görmek – eliňe pul gelyär; olary tutmak – nägilelik, ýaramaz habarlar; çaksa we ynjalyksyzlandyrsa – betbagtlyk.

BIT – eliňe pul düşyär; biriniň egninde görseň – işiň oň bolýar; özünde görseň (bir ýa-da iki sany) – işiň çatak.

TOMZAK – şatlyk.

TAGTA BITI – eliňe pul düşyär.

GÜÝE – (jaýda) – maşgaladaky nägilelikler.

ÇYBYN – çybyny öldürseň – bagtlylygyň alamaty.

MAÝDA ÇYBYN – bagtsyzlyk.

GARYNJA – dokçulyk.

ÇIRKEÝ – ýeke bolsa gaýgy; köp bolsa – dostlar.

MÖÝ – tamamlanan iş, dost.

MÖÝÜŇ KEREBI – dawa – jenjel, duzak.

BAL ARYLAR – üstünlik.

SAÇAKÇY – baý myhman.

■ SÜÝRENIJILER YERDE, SUWDA YAŞAÝJYLAR WE BAŞGALAR

GURY YER GURBAGASY (GURLAWUK) – ýowuz adam; köp bolsa – dert.

ÝÝLAN – mekirlik, dönüklik; süýrenip ýakynlaşsa – dert, keselçilik.

GURBAGA – (ýoldan böküp geçip barýany) – içaly, syr alyjy.

LEÑNEÇ – bagtly sapar.

KEPJEBAS – howply duşman.

ÝAGYS GURÇUGY – duýdansyz bolýan ölüm; maýsanyň üstünden geçip barýany – dostlaryň ýowuzlygy.

HAŽŽYK – ýakymsyz adam.

■ GUŞLAR

GARGA – görmek – ýitgi, bagtsyzlyk; gagyldasa – ýaramaz habar;

köp uçsa – kimdir birini jaýlamak;
GAZLAR – gazy görmek – peýda; satmak – zyýan; ýelegini ýolmak – yhlasyň synmagy; soýmak – uly, miras; gowurmak – kimdir biriniň gelmegini.
HINDI TOWUGY – yzygider bagt gelmegini; iýmek – yhlasyň synmagy.
IKATÝOK – maşgalada we şahsy durmuşdaky bagtsyzlyk.
TOWUK – garaşylmadyk myhman; köp towuk – myhmanlar, pul.
GANATLAR – ganaty görmek – gowulyk.
GUW – uçup barýany – aýralyky.
BÜRGÜT – görmek – işdäki üstünlikler.
HORAZ – dönüklik, habarçy.
TOTY – uçup barýan toty – uzakdan gelýän habar; kapasadaky toty – ýalan töhmet.
GUŞ – myhman ýa-da habar (guşuň görnüşi we häsiýetine baglylykda), guşy öldürmek ýa-da ýaralamak – uly bagtsyzlyk; guşuň guýrugy – netije.
SAR – uly sowgat.
ÖRDEK – ýalan habar.
HÜWI – ýangyn.
GYRGY – hilegar adam.

■ BALYKLAR

ZAGARA BALYK – dert.
BALYK – jansyzyny eliňe alsaň – dert, iýmek – alada, asudalygy ýitirmek; suwda janly balygy görmek – işdäki üstünlik, umyt; diri balygy tutmak – uly üstünlik; eger biriniň balyk tutanyny görseň – perzent dogulmagy; balyk tutmak – baý giýew (aýallar üçin); çüýräp barýan jansyz balyk – garaşylmadyk baýlyk, garaşylmadyk uly girdeji.

■ ZATLAR (Belgiler, Harplar, Sanlar, Dürli zatlar)

ABAJUR – nägilelik, içýakgynçlyk.
ALMAZ – garaşylmadyk şatlyk; almaz dakynmak – aýrylmak.
ALBOM – täze tanyşlyk.
ASSIGNASIÝA (AKKREDITIW) – täzelikler.
ATLAZ (MATA) – satyn almak – peýda; satmak – ýitgi.

AFİŞA – ýalan habarlar; reňkli afişa – gülki; gara afişa – hesret.

ÝÜK – kynçylyk.

ÇÜÝSE GAP – nägilelik.

TÖWRAT – buthana barmak.

BOMBA – gorkuly habar; partlasa – dert.

GÖWHER – tapsa – goşa söýgi ýa-da özara söýgi.

HARPLAR – harp görse – täzelikler; ýazmak – bagtsyzlyk; harp okatmak – pul gelýär.

GÜLDESSE – görseň – ýakymly tanyşlyk; güldesse alsaň – söýgi wepalylyk; kagyza ýazmak – töhmet; ýyrtmak ýa-da tegmil goýmak – işleriň gowulaşmagy.

KAGYZ – ýazmak – töhmet; ýyrtmak ýa-da oňa bellik etmek – işleriň oňuna bolmagy.

ÇÜÝSE – aýralyk, aýrylmak.

PAGTA – erbet habar.

BEDRE – boş bolsa – gep-söz; doly bolsa – peýda, girdeji.

SÜBSE – pul tölemek.

ÝÜP – ýol; ýüp işmek – dostluk; ýüpi çözmek – aragatnaşygyň kesilmegi.

GAZET – görseň – alysdan habar; okasaň göwnüçökgünlik.

BOÝUNBAG – dakynsa – işde utulmak.

WILKA (çarşak) – gaýgy-gam.

ÇÜÝ – kaksa – dogry karar; görse – mümkünçilik; çüý tapsa – bagt; çüýi sogursaň – bagtsyzlyk; çüýüň ululygy mümkünçilik ýa-da bagt.

TEREZI DAŞY – deň bolmadyk nika.

DYRMYK – işläniňde – sagalmak; maşgala durmuşyndaky bagt.

PUL – mis pul – gussa; kümüş pul – gözýaş, girdeji; kagyz pul – täzelik, aldaw; tylla pul – gam-gussa.

DEMIR – peýdady iş (sowgat; demir listi – boýun almak; gyzgyn demir, ýa-da demri taplamak – biri-biriňe düşünmek.

ÝÜZ GÖRÜLÝÄN AÝNA – döwulse – dönüklik zerarly bolýan ýitgi, aýralyk; onda öz ýüzüňi görseň – uzakdaky geljek habar; şahsy durmuşda peýda; perzent dogulmagy; aýnanyň ýüzi tutuk görünse – dert; näbelli keşp görünse – uly özgerişlik.

BAÝDAK – şatlyk.

KÜL – özgerişlik.

ALTYN – ýasamalyk.

IÑÑE – nägilelik.

OÝUNJAK – aldanmak; satyn almak – habarlar:

ÖZ ADYŇ – adyň üýtgetmek – hiç haçan durmuşa çykmažlyk (gyz üçin); öz adyň eşitmek, ýone çagyrylmaly däl – hoş habar; ýazylan at – sudlaşmak ýa-da haýsydyr bir hyzmat boýunça haýış etmek, rugsat bermek üçin baglanyşykly işler; özüň öz adyň sesli aýtsaň – uly özgerişler, alys ýol.

DAŞ – ar almak; ýoluň gyrasyndaky ýonulan daş – agyr ýagdaýlar; daş atmak –çekişmek; daşlar – dert; daşyň üstünde durmak – ýöremek – gorky, kynçylyklar.

PEÇ – ýanyp duran peç – gowy hyzmat: sowuk peç – ýitirilen dereje.

NAN (rus nany) – maşgalada ýitgi.

KARTA – geografik karta – hödürhlenen ýol iş üçin alysdan gelen teklip siziň nazaryňza ilmedik kimdir biri.

SURAT – şatlyk, ýadygärlik.

KASTRÝUL – otda durany – maşgaladaky bagt.

AÇAR – nämendir bir zada jogap tapmak, belli karara gelmek.

KITAP – okalsa – garaşylmadyk waka; sahypalanyp görülse täze – täze tanyşlyk; ýyrtsaň – nämendir bir zady, unutmak; kitaba seretmek – gowy iş; ýanyp duran kitap – dostuň ýitirmek.

PALAS – satyn alsak – pul gelýär; palasdan ýöremek – abraýyň gösterilmegi.

BUKJA – açylmasa – habar; açylan bolsa – ýalançylyk; bukjany ýelmäp ýapsaň takdyryň gowy bolmagy.

KERSEN – toý.

SEBET – açylsa betbagtçylyk, gaýgy-gam; ýapylsa – işini tamamlamak.

KESEWI – çekişmek.

ÜÝŞMEK – deris (dökün) – köp pul.

BUT – takdyr, kysmat.

ÇYRA – ýanyp durany – üstünlik.

ÝAÝ, KEMAN – ondan atmak – umyt.

MIS, LATUN – jogapsyz sögi.

HEK – işdäki üstünlikler.

METAL – ergin metal – amala aşmaýan arzuwlar.

ÇEKIÇ – bihaýa garyndaşlar.

ULY SÜBSE – ýalan dost.

SABYN SÜRTEÇ – jenjel.

HAPA ÜÝŞMEGI – beýik işler.

SABYN – tötnilik, ýitirmek.

OÝMAK SÜWSE – täze egim-eşik.

NOMER – iş etmeli wagta ýşarat, eger ýadynda saklap bilse – bagtly bolmak.

PYÇAK – jenjel.

GAÝÇY – maşgalada ylalaşmazlyk, jenjel.

ÝÜK – agyr ýük-dert; durmuş aladasy.

HALKA – toý.

ÝORGAN – näsaglyk.

ÝARAG – gadymy ýarag könelişen karzyň ödelmegi.

ÄÝNEK – dostuň ynamsyzlygy – täze tanyşdyk.

PAKET (HATLY BUKJA) – ýanyňda göterseň – ýaramaz ýagdaý; birinden alsaň – ýagdaýň çalt özgermegi.

ÝELKEN – tussaglyk.

PASPORT – almak – işdäki bulaşyklyk.

SYRTMAK – howp.

ÝELEKLER – ak ýelek – dostluk: garasy – ýitgi.

ELÝAGLYK – täzesi – bagtsyzlyk; kellä daňylýan ýaglyk – durmuşyndaky özgerişlik.

POLOTENSE – öl bolsa, gurusy tapylmasa – dostlaryň aldamagy,

MATA – ýol.

SOWGAT – täzelik.

NAL – tapyp alsaň – bagt.

ÝASSYK – täze dost.

SURAT (portret) – netijesi gowy bolup tamamlanýan gorky.

ILIK – tapsaň – kömek.

BIR MANAT – agladýan nägilelik.

GURUM – wehim.

ŞEM – ýanyp durany – kyn işdäki üstünlik; ýakylmadyk şem – gaýgy-gam; ýakmak – keselçilik; şemi görmek – gam-gussa; ýagty ýanyp durany – üstünlik.

BEDE – garaşylmadyk bagt.

GAR GYZ – söýgi habarlary.

SAMAN – girdeji.

KÜKÜRT – ýowuz dostlar.

AÝNA – gorky.

HANTAGTA – öý-jay, maşgala durmuşy.

SANDYK – boş bolsa – kemmagallyk; doly bolsa – baýlyk;
sandykdan nämedir bir zady gizläp tapmazlyk – göwni galmak;
sandyga zat goýmak – garaşylmadyk özgerişler.

JAM – täzelik.

GALYŇLYK – wagtyň uzalyşy (meselem galyň aýna – uzaga çekýän
wehim).

DEREJE – derejä eýe bolmak – pully girdeji.

BURÇ (hüjräniň, jaýyň burçy) – böwet, hötjetlige ýol bermeli
däl; öye adam goýbermek arzuw islegleriň we ýagdaýlaryň size
garşıy bolmagy mümkün; jaýyň daşky burçy täze mümkünçilikler,
burcuň garşysyna geçmek – geň galmak.

ÜTÜK – işin oň bolmagy.

MAÝAK – ony görseň – ölüm hakynda habar; elinde göterseň –
ýakyn adamyň ölümü.

PANUS – şatlyk.

ZYNJYR – myhmanlar.

SAGAT – durmuşdaky özgerişlik; sagat we minutlary ýadynda
saklasaň – özgeriş boljak aý-günleriň belgisi.

ÇEMODAN – bir ýere sapara gitmek; sowgat salnan çemodany almak
– söýgi, şahsy şatlyk (aýal üçin); Çemodan satyn almak – täze
tanyaklyk (erkekler-üçin); çemodanyň içindäki çemodan – perzent
görmek ýa-da şol baradaky arzuw (aýal üçin).

SYÝA – waka, hadysa, dökülse – aýralyk, syýa bilen ýazysa –
iş barasyndaky täzelik, çekişmek.

ŞKAF – miras.

SAÇ BERKIDIJILER – bulagaýlyk, hile.

GYZYL ÝÜŇ – ýeňip geçmek.

ÇOTGA – peýdalansaň – arzuwlaryň amala aşmagy; geýim çotgasy –
gussa.

HOZ ÇAKÝAN – hasratly söýgi.

SYRÇA (gaplardaky) – ýasamalyk.

KITAP ŞKAFY – baýrak.

LABYR – suwuň üstünde anyk görünse – ýagşylyk belgisi; suwuň astynda bolsa – yhlasyň sönmegi.

GUTY – böwet.

■ AZYK WE İÇGI

BISKWIT – hat almak.

BYZMYK – hat:

KELEM ÇORBA – içmek – işdäki üstünlik.

BULKA – NAN IÝMEK – işde üstünlige eýe bolmak.

MÜREPBE – iýmek – ýeňiş, yşk höziri; görmek – arzuwlar.

İÇGI – içmek – şatlyk; birine içgi hödürlemek – kimdir birini jaýlamak; içgini dökmek – bagtsyzlyk; bir özüň içmek – erbet habarlar; satmak – jenjel.

MALYŇ ETI – ýitgi.

ÇÜÝRÜK ZAT – ýeter-ýetmezlik, ýitgi.

ÝAG – toý belgisi.

KARTOŞKA – iýmek – kanagatlanmazlyk; kartoşka köwlemek – peýdasız iş, mähnet.

ŞÜLE IÝMEK – tolgunmaklyk, alada.

KISEL – bişirseň – baýlyk: içseň – garaşylmadyk ýagdaý; görseň – ownuk-uşak şatlyklar.

ÇÖREK OWUNTYGY – guşlar çokalaýan bolsa – sowgat, üstünlik.

ÝARMA – jenjel (eger dänelerini ýa-da dökülenini görseň)

UNAŞ – Alada.

ÝAPYLAN NAN – üstünlik.

UN – girdeji.

BAL – uly bagt.

SÜÝT – ýagşylyk.

DUZLANAN BALYK – karzyň üzülişi.

DOÑUZ ETI – násaglyk.

DUZ – ýagşylyk, baýlyk; duz sepmek – jenjel.

ÇORBA – dana – hile.

PEÝNIR – baýlyk.

HAMYR – hat.

ÇAÝ – garaşylmadyk zat.

ŞAMPAN ÇAKYRY – täze jaýa göçmek.

ŞI (çorba) – aýralyk.

ZÄHER – zäherlenmek – ýalan şüphe; kimdir birini zäherlemek – düýş görýän adamy ýalan aýyplama ýoňkelýär.

Gowrulan ýumurtga – umuman näme-de bolsa bir zady gowurmak – jenjel.

ÝUMURTGA – bir ýa-da iki sany – myhman garşylamak; köp bolsa – üstünlik; döwmek ýa-da döwlenini görmek – ýitgi.

ÖSÜMLIKLER

Ösümlikler, miweler we gök önumler düýse girende, olar hem takdyrnamada özüniň ajaýyp mazmunyny tapan zatlar ýaly, çuňur mana eýe bolýar. Ýone jansyz zatlardan tapawutlylykda, ösümlikler janly häsiýete eýe bolup, bu bolsa ösümlikleriň mazmun we manysyny giňeldýär. Meselem ösümliklerden gyrymsy agaçlar düýş geografiýasy aňladýarlar. Miweler çekilen zähmetiň netijesi bolmak bilen birlikde hut şol miwe. How enäniň Adam ata hödür eden miwesi bolup hem hyzmat edýär. Daragtlar durmuş binýady manysyny berip, olar kök urup ösen ýerine baglylykda bolup many aňlatmagy hem mümkün. Alma daragty ruslar üçin birhili many aňlatsa, hytaý we araplar üçin başga mazmuna eýedir. Mundan daşary miweler, kömelekler gök önumler pasyllary (möwsümi) aňlatmagy mümkün. Meselem ýer miwelerini ýygnamak bir möwsümi, kömelek ösümlik bolsa başga möwsümi aňladýar. Bularda ýylyň dürlü wagtlary şekillenýär. Ösümlikler bilen baglanyşykly bolan mazmunlaryň başga bir aýratynlygyda bar – ol ösümlikleriň halk tebiçiligindäki tutýan orny bolup, palçylaryň, tebipleriň olara beren bahasydyr.

Takdyrnamada jansyz zatlara jadylaýy mazmun goşluşy ýaly, ösümlik, miwe, gök önumlere hem tebipleriň, palçylaryň beren netijeleriniň üstüne jadylaýy mazmun goşup beýan edýärler. Meselem: ýorgutda şeýle iş alyp barsak ösümlikleriň ajaýyp manysy «Şalgam, Turp – ýalan» diýen mana eýe bolýar. Bir adam öz mellegine şalgam ekýär diýeliň. Aýaly bolsa onuň edýän işini uzakdan görüp dur.

Uzakdan diýmek – bu biraz wagtdan soň diýmekdir. Öz ýeri bolsa

onuň takdyryny bildirýär. Diýmek, bu adam ýalany ekip ýör hemde gelejekde şu ýalan bilen baglanyşykly şeýle ýaşamak isleyýär. Onuň aýaly bolsa (düýsi şol görüpdir) bu işin hemmesini aýal görüp dur. Ýone ol hiç zat edip bilmeýär we hiç bir çäre görmek hem islemeýär. Ol bu işe şeýle bolmalydyr diýip düşünýär.

Şuny aýtmak zerur, düýşleri ýoran mahalymyz biz medeniýetimizdäki, dilimizdäki, taryhymyzdaky, ynamymyzdaky ajaýyp ertekiler älemine girişýärис. Halk rowaýatlaryndaky, ertekidäki ýagşylyk we ýamanlyk diýen düşünjelere dahylly bolýarys.

■ ÖSÜMLIKLER (Miweler, Gök önumler, Yer önumleri)

ERIK – ony iýseň – rahatlyk, şatlyk (aýallar üçin).

APELSIN – ony görseň – sowgat.

GARPYZ – garaşylmadyk sapar.

BERÝOZA – wysal.

LEÝLISAÇ – gussa.

ÜZÜM – iýseň – gözýaş; bir baş gyzyl üzüm – gorky (aýallar üçin), sowgat alsaň – tanyşlyk.

ALÇA – gussa.

KÖMELEK – maslahat bermek we ýardamlaşmak; zäherli kömelek görseň – bagtly hadysa; iýseň – uzak ömür; toplasaň – üstünlik.

Armyt – ýitgi.

DARAGT – görseň – girdeji; daragta çykmak – ýitgi, bagtsyzlyk; miwe daragtyndan miwe ýolmak – esli wagtlap üstünlik hemraň bolýar; daragty çapmak – ýitgi; ekmek – baýlyk; agajy kesmek ýa-da köki damary bilen goparmak – ölüm, yza; ýanyp durany – zyýan.

ARÇA – sowgat.

GYRYMSY AGAÇLAR – şahsy durmuşdaky özgerişler.

KALINA AGAJY – jenjel.

KELEM – bişirseň – gybat; iýseň sowgat.

SÜMMÜL (BUGDAÝYŇ BAŞY) – görmek – arzuwlaryň amala aşmagy.

SUWDA ÖSÝÄN AK GÜL – suwda görmek – dynç almak; gül ýygmak –

peýdasyz piše.

TOKAÝ – tokaýda gezmek – aşyk bolmak (aýallar için) söýgi duşuşygy (erkekler için)

LIMON – gam, gussa.

ÖRI MEÝDANY – ýitgi.

SOGAN – arassalamak – çylşyrymly işden baş alyp çykmak.

MALINA – iýseň – keselçilik.

KÄŞIR – peýda.

GÖK ÖNÜM – KARZLAR; iýseň – kemmagallyk.

MELLEK ÝER – kynçylykly iş.

HYÝAR – aşyklar bilen baglanyşykly bolan gybatlar; Hyýary görmek – pul girýär (erkekler için).

HOZ – başagaýlyk.

BURÇ – bagtsyzlyk.

POMIDOR – gizlin söýgi.

TURP – aldanmak.

ŞALGAM – «turpa» seret.

ROMAŞKA – böwet.

BAGÇYLYK – nägilelik.

GARALY – hassalyk.

MIWELER – şahasında görseň – üstünlik, toýda olary iýmeseň – örän gowy düýş; bişmedigini iýseler – gyssanmaçlyk, sussupeslik; öte bişenleri – heläkçilige eltýän sussupeslik; jansyz, reňksiz agaçdan ýasalanlary – işdäki dönüklik.

OT-ÇÖP – böwet.

NAN – meýdandaky däne ýagdaýynda – girdeji; iýseň we görseň – şatlyk, täzelik; nan ýapylýan bolsa – bagtsyzlyk.

GÜLLER – gam-gussa (eğer köp çemen bolsa), hasrat; ak güller – toý.

ÇERÝUMUHA – inkär edilen söýgi.

ÝABANY BÄGÜL – howp-hatar.

ARÇANYŇ TOHUMY – garaşylmadyk bagt.

TURSUJA – heläkçilik.

ALMALAR – keselçilik; iýseň – yhlasyň gaýtmagy; görmek – umumy, nägilelikler.

ALMA AGAJY – ajy habar.

ÝER MIWELERI – gözýaş; iýseň – keselçilik.

HEREKET

Düýşdäki hereket we oňa takdyrnama berilýän ýorgutlar – köplenç dil, jady, medeniýetiň ahyrky basgańcaklaryndan geçip, uky şalygynyň galalaryna siňip giden biz üçin iň möhüm ýagdaýdyr.

Düýş hereketlerinde belgi alamatlary sözme-söz manyny aňladyp gelýär. Meselem: ýokaryk çykmak – hemise ýagşylyk, aşak düşmek – erbetlik, öwrülmek üçin cep tarapa seredende sag tarap amatly. Göni gitseň ondanam oňat. Haýsydyr bir herekete gatnaşanyňda çetde garap durmak makul.

Ajaýyp düýşlerde köp zatlaryň tersine hereket etmegi ýa-da ondaky hereketleriň manysy oýalykdaky hereketleriň tersi bolmagy mümkün. Aglamak – gowulygyň alamaty. Biçak begenseň – gözýaşa uçraýarsyň. Ylaýta-da hahahaýlap gülmek erbet ýagdaýa getirýär. Halkymyzda «köp gülen bir aglar» diýen nakyl bar. Posa almak – işleriň netijesiniň golaýlaşýanyny aňladýar.

Köplenç düýşdäki ters many gaty gizlin ýagdaýda gelýär. Şonuň üçin düýş köp halaty dogry manysynda görkezýär. Beýle wagtda haýsy mazmuny saýlap aljagyny bilenok. Eger okyjy düýsi özi ýorsa, gysga wagtda ýagdaýlaryň dogry mazmunyny we ters manysyny seçip bilýär. Meselem ukuda tans etmek – násaglyk. Ýone ýere özüň tans etseň ýanynda hiç kim bolmasa we gowy saz çalynýan bolsa – bu takdyryň oýny, gelejekdäki möhüm işleriň alamatydyr diýilýär. Beýle tans jadylaýy aldawçy düýşdür. Awstraliýanyň ýerli halky we biziň gadymy ata-babalarymyz awa ugramazyndan öň ýa-da ýere däne sepmezinden öň ine şunuň ýaly jadylaýy tans edipdirler.

Düýşdäki hereket özuniň ýuze çykmagynda, durmuş kanunlaryna boýun egmeýär, bu hereket manysy boýunça sungata, sýujetli öwrümlere, roman, hekaýa, pesadaky wakalaryň akymyna meňzeýär. Biziň ýonekeý durmuşymyzdaky beýik, sagdyn mazmunly düýse örän seýrek duş gelýäris. Düýş – garaşylmadyk, ters ýagdaýlary şöhlelendirýär, garaşylmadyk öwrümler, köplenç halatda dogry mana eýe bolýan we şoňa esaslanan ýagdaýlardan peýdalanyar. Biz geplänimizde göz bilen iýäýjek boldy, köydürdi diýen sözleri ulanýarys, düýşde bolsa şoňa esaslanyp kömür ýa-da bir

üýşmek kül görýärис. düýsdäki ine şeýle belgi we zatlaryň arasyndaky deňlik hem olaryň manysynyň sözme-söz gabat gelmegi – bu at we zadyň deňliginden gelip çykýar. Şonuň üçin düýşde aýdýan sözlerimiz aldawçy, jadylaýy güýje eýe bolýar. Düýşde biziň her birimiz gudratly jadygöýe öwrülüýärис, şol sebäpli hem biz arzuwymyzy dile alsak, ol şobada amala aşýar. Ya-da dos-dogry öz manysynda saklap bilmezligimiz we arzuwlarymyzy amala aşyrmagymyzyň kynlygy ýuze çykyp bilýär. Şonuň üçin hem käte hemme zat düýsdäki ýaly boldy diýýärler. Sebäbi biz düýşümüzde edil gurjak ýaly hereket etmek duýgusyndan daşlaşyp bilmeýärис. Eger bu duýgudan gaçyp gutulmak mümkün bolsa, onda ol Gipnoz şalygynda gaty ses bilen aýdylýan her bir sözünüň jadylaýy gudratyny aňsat barlap görmegi mümkün.

■ HEREKET WE TRANSPORT

AWTOMOBIL – özi sürse – kemmagallyk; awtomobile gitmek – şahsy durmuş, (ýöreýän ugruňyza üns beriň): maşyn münmek we gezelenç etmek – aragatnaşyk, nika; saklanmak – aýralyk.

YLGAMAK – aýak ýalaňaç – kemmagallyk; nämäniň üstünden ylgap barýan bolsaň, şol zadyň kemçiliği; gaçmak – násaglyk.

ATA MÜNMEK – esasy işdäki üstünlik, tanyşmak (aýallar üçin) we losiped münmek – galan işler.

ÝÖREMEK – çalt ýöremek – böwet; maýsada ýöremek – dostuň dönükligi; batgada ýöremek – başga biriniň gep-sözi; dostlaryň arasynda, ýöremek – aýalyň we pazyzlygy; nämedir bir zady gyraplap geçmek – orun, jaý çalşygy.

DÝRMAŞYP ÇÝKMAK – ýokaryk – üstünlik; aşak düşmek – şowsuzlyk.

GÄMI – yüzüp barýanyna garap dursaň – pul; söýgüde üstünlik; gäminin gelmegi – garaşylmadyk üstünlik; gämide ýüzmek – möhüm özgerişler, täze işler, umyt; gäminin heläk bolmagy – ýakyn tanyşlaryň dönükligi.

UÇMAK – howada uçmak – ýol, üstünlik (belentlige tarap); uzak uçmak – söýgi duşuşyklary, şonuň ýaly-da uzak garaşmak; aşmanda uçmak – bagt (sagdynlar üçin), ölüm (násaglar üçin).

DURMAK – (maşynly) – aragatnaşygy üzmek, biderek aragatnaşyklary goýmak; maşynlaryň duralgasynyň umumy görüşi

– näçe maşyn bolsa şonça ýyl ömür.

PARAHOD – sapar.

SAL – peýdaly syáhat; salda derýada ýüzmek – işleriň tamamlanmagy.

SYÝAHAT – niräligi mälim bolsa – täzelikler; nämälim bolsa – teklip.

SAMOLÝOT – arzuwlaryň amala aşmagy, arzuwlaryň amala aşyp, garaşylmadık özgerişleriň bolmagy, eger betbagtlyk bolmasa.

MERDIWAN – howa gämisine merdiwandan çykmak – peýdaly iş.

TRAMWAÝ – içinde bolsaň – ýakımsız adamlaryň arasynda geçirilen biderek wagt, erbet ýagdaý.

GAÝYK – şatlyk.

■ HEREKET ATLARY

BAS (ýogyn ses) – gaty ses bilen aýdym aýtmak – suwdaky gezelenç.

WALS (tans etmek) – durmuşa çykmak, öýlenmek.

KÖWLEMEK – nämedir bir zady köwlemek – söygüliň wysalyna ýetmek, garaşýan hatyň almak.

DOKAMAK – syáhat.

PAL ATMAK – pul ýitirmek, gyssanmazlyga duýduryş.

ÜTÜKLEMEK – işleri sazlamak.

SOWGAT ETMEK – ýitgi.

NAHARLANMAK – ownuk-uşak nägilelikler; kimdir biriniň naharlanyşyna seredip durmak – ýokary göterilmek; nahary görmek – ýagşylyk; nan iýmek – baýlyk.

ÇAÝ DEMLEMEK – kemmagallyk.

SAÇY BUÝRALATMAK – aldanmak.

ÝAPMAK – gutyny, sebedi we ş. m. – işleriň tamamlanmagy.

BULANMAK (hapalanmak) – näsaglyk alamaty.

ULUDAN demiňi almak – zyýan, zelel.

OÝANMAK – karta; oýnamak – ökünç, ýitgi – ýalan dost; deprek ýa-da baraban çalsaň – ölüm: özüň çalsaň – özüne ynam ýa-da özüň barada gowy pikir; pesada oýnamak – sergezdanlyk pesadaky oýna tomaşa etmek – dynç almak (eger oýun göwnüňden tursa).

GÖZLEMEK – nägilelik, ýitgi; büre gözlemek – aldanmak:

sakyrtga gözlemek – zyýan, zelel.

DAMJALAR – jaýyň çalyşmak.

DÝRMAŞMAK – kynçylykly işler; eger ýokary dyrmaşsaň – üstünlik.

SEÝIL ETMEK – gaýykda – ýaramaz adamlar; atda – şatlyk.

HAPA SUW – içmek-bagt.

HAZYNA – gözlemek – heläkcilik-jenjel; tapyp almak – ýaramaz pikir, maksat, dargursaklyk.

ÇAPMAK – odun çapmak – ýat adamyň gelmegi.

KÖWLEMEK – ölüm.

BOÝAMAK – ak reňke boýamak – uly zyýan; gara reňke boýamak – dostuny ýitirmek; ýaşyla boýamak – teklip; gök reňke boýamak – üstünlik; tylla reňke boýamak – içigaralyk: jaýyň içini boýamak – başga jaýa göçmek.

OGURLAMAK – zyýan, gözýaş: öz zadyň ogurlasa – toý.

SUWA DÜŞMEK – wannada – erbet ýagdaý.

ÝUWUNMAK – maşgaladaky nägilelik, pul ýitirmek ýa-da öyüňe ogry girmegi; ýapda ýuwunmak – alada; karz tölemek.

ÝALAN GEPLEMEK – jezalanmak.

TAPMAK – nämedir bir zady tapmak – üstünlik.

KIREÝINE ALMAK – kwartirany (jaýy) – öýlenmek.

IÇMEK – mes bolýançaň – näsaglyk.

TAPYLAN ZAT – sowgat.

SUWA BÖKMEK – belentlikden – adatdan daşary iş amala aşmagy.

NAHARLANMAK – öýde-ýitgi.

GEÝINMEK – ýaramaz ýagdaý; bolar-bolmaz ýa-da erbet geýinmek garaşylmadyk adam.

AÇMAK – jenjel, bagtsyzlyk; öz-özündeň açysa – üstünlik.

ÝÝKYLMAK – ýykylmak duýgusy – ýitirmek, öte ökünmek; bijaý ýykylmak – ýakymsız, howply iş; aşak gaçyp barýan ýyldyzlar – (uklap ýatan adamyň üstüne) iň beýik arzuwlaryň amala aşmagy; suwa ýa-da deňze ýykylmak – arzuwlaryň amala aşmazlygy, niýetleriň başa barmazlygynyň duýduryşy.

BUGLANMAK – hammamda – gam.

BIŞIRMEK – nan gamgynlyk, başga biri bişirýän bolsa – üstünlik.

ÝAZMAK – çekişmek.

IÇMEK – suwsamak – alada – derrew ýüze çykýan ynjklyk; arassa suw içmek –gowy iş; läbik suw içmek – näsaglyk; kwas – sagdynlyk.

YÜZMEK – işdäki üstünlikler, girdeji; är-aýal bilelikde ýüzse garaşylmadyk aýralyky.

AGLAMAK – köşeşmek.

TÖLEMEK – dokumentler boýunça – ele düşýän zat; haryda tölemek – garaşylýan ýitginiň ornuna gelen girdeji; kimdir birine aýlyk tölemek – hyzmat; saňa töleseler – aldaw.

TÜÝKÜRMEK – harajat.

ÝAKMAK – işdäki üstünlikler, aladalaryň tamamlanmagy; jaý ýansa garaşylmadyk habarlar; uklaýanyň özi oduň içinde galsa – başlan işiňde üstünlik.

SÜPÜRMEK – baýlyk.

GALDYRMAK – kimdir birini goýup gitse ýa-da özi galsa planlaryň puja çykmagy.

BAŞLYKLYK ETMEK – yhlasyň gaýtmagy.

İŞLEMEK – abadançylyk.

ŞALYK – üstünlik.

DÖWMEK – çüýşäni – wehimden gutulmak; özünüň bir ýeri döwülse – ýakynlaşan hatar, özgeriş.

GEPLEŞMEK – tolgunmak.

EGIN-EŞIK ÇYKARMAK – jenjel.

ÇYKARYNMAK – täzelik, ýeňil kesel, puldan zyýan çekmek.

SEÇMEK – ýitirmek.

SURAT ÇEKMEK – ýonekeý işde garaşylmadyk girdeji; ýaşlar üçin umylaryň puja çykmagy.

DOGURMAK – jedelleşmek ýa-da çekmek (gyzlar üçin) şatlyk (aýallar üçin).

ÝARMAK – odun – zyýan.

SÖGÜŞMEK – jebir, jepa.

EKMEK – nämedir bir zady – rahatlygyň üçin nämedir bir zady etmek.

EKMEK – däne – nämedir bir zada eýe bolmak.

DIŇLEMEK – saz diňlemek – habar, täzelik, şatlyk (owaza görä)

MASLAHAT – almak – dostlar bilen boljak şatlyk, maslahat bermek – ýitgi.

GOŞGY – okamak – işe girişmek.

ÝUWMAK – KIR ÝUWMAK – biwepalyk, şahsy ýitgi.

ATMAK – üstünlik.

SAÇ ALDYRMAK – biwepalyk.

BIŞIRMEK – hamyrdan – gybatlar; sygyr etinden nahar taýýarlamak duşmanlar.

SANAMAK – şatlyk.

TANS ETMEK – näsaglyk; üstünlik we pul gelmegini (eger ýeke özün tans etseň).

SÖWDA ETMEK – dükanda – dostuňyň duşmana öwrülmegi; bazarda satmak – töhmet.

ÖLDÜRMEK – duşmany – üstünlik; gan syçratmak – garaşylmadyk köp mukdardaky puluň gelmegini.

SAPARA GITMEK – rahatlyk.

ÖLÜM DÜŞEGİNDE ÝATMAK – durmuş asudalygy,

BIR GABA GIRMEK – düşmek – uklaýan adama garşıy pitne turmagy.

OKAMAK – işdäki özgerişlikler.

TIKMEK – umyt.

GYJYKLAMAK – gabanmak.

HOZY ÇAKMAK – kynçylyk.

TIKMEK (ÝAMAMAK) – özi tikse – täze dost; tikýäni görse – gybat.

GATNAŞYK ARKALY BOLÝAN HEREKET

(Uruş, Ýaryş, Jenjel, Tanyşmak, Gujaklaşmak...)

TUSSAG – özüňi tussag etseler – adaty däl ýagdaý, garaşylmadyk anyk teklip.

URMAK – birini urmak – adalatly karar, şahsy durmuşda we işde ylalaşyk hem-de agzybirlik; taýak iýmek – gorky.

DAR – bagtyň gelmegini; dara asylmak – üstünlik (ýerden näçe belent bolsa şonça üstünlik).

URUŞMAK – uruşýanlary görmek – abadançylyk; özün uruşsaň – garaşylmadyk ýagdaý; haýwanlar, jandarlar bilen uruşsaň – nägilelik.

ATMAK – birini atsaň – maksada ýetmek; özüňi atsalar kemsidilmek.

TANYŞLYK – duýduryş – ätiýaçlyk.

BIWEPALYK – nikada – ýangyn, howp.

ÖLDÜRMEK – öldürmäge gatnaşmak – uly özgerişler; öldürilmek – uzak müddetli açık sapar.

KINO – gatnaşmak – şöhrat.

AÝNAMAK – kimdir birini aýnatmak – jenjel, nägilelik.

AÝNADYLMAK – násaglyk (esasan aýallar için).

TUTMAK – başga biri tutsa – násaglyk (eger tutsa); gaçyp gutulmak, ýagşylyk (eger tutup bilmese).

BAKMAK – çagalaryň – aladalar.

GUJAKLAŞMAK – biwepalyk, uly jenjel.

WEPASYZLYK – nägilelikler.

AW – duşmanlyk.

POSA – dönüklik.

SÖGÜŞMEK – kimdir biri bilen – jebir, jepa; sögünc eşitmek – resmi dabara; aýaly äri bilen – «aýal», «erkek» diýen sözlere seret.

GOŞULMAK – böwt, garşylyk (öz aýybyň bilen), goşulmagy görmek – işdäki böwtler, sapardaky hem-de ukudaky adama degişli bolmadyk ýagdaýlaryň täsirinde.

JEDEL – nämälim adam bilen – täze güýmenje; dost bilen – ýitgi.

ÝARYŞ – ylgamak boýunça ýaryş – ýagşylyk (eger ýeňiş gazanyp haýsydyr bir orny eýelän bolsa, gowulyk. Şol ornuň durmuşdaky ýeňsi aňlatmagy mümkün, meselem, üçünji orny eýeleseň, üç ýıldan soň özgerişlige garaşmak we ş. m. Maşyn ýaryşy-da şoňa meňzeşmi durmuşdaky uly orny görkezýär.

ÖPÜŞMEK – biwepalyk, aýralyk öz jynsyňdaky bilen öpüşseň – duşmanlyk.

ÝAGDAÝ HALAT (Kemmagallyk, Ýaşlyk, Azaşmak...)

KEMAKYLLYLYK – kemmagal bolmak – baýlyk alamaty.

GÖWRELILIK – aldaw (gyzlar için) mertebe, şatlyk (aýallar için); göwreli aýaly görmek – nägilelik, dürlü plan düzmek (erkekler için).

BAÝLYK – nätanyş adam bilen aç-açan gürleşmekden ätiýaçly

bolmak alamaty.

BAÝ BOLMAK – näsaglyk.

ÝAŞ DEREJESİ – özüňi garry halda görseň – näsaglyk, başgalary garry, halda görseň – sagalmak, gowy bolmak.

NÄSAGLYK – özüňi näsag ýagdaýda görseň – sagalmak sagdynlyk.

URUŞ – jenjel.

HELÄKÇILIK – gämininiň heläkçilige uçramagy ýakyn wagtda durmuşa çykmak (çykmadıyklara) aýralyk (öýlenenlere).

GÜN – doglan günüň – uzak ömür; başga biriniň doglan günü -uly şatlyk.

GARAŞMAK – nämedir bir zada garaşmak (awtobus, otly we başgalar) – niýet, niýetiňi amala aşyrmak üçin ymtylmak, niýet etmek.

GIÝEW – (gelinlik) şulardan biri bolmak yhlassyzlyk – gussa.

AZAŞMAK – tokáýda – gybat ýitirmek şäherde – kyn işler.

DURMUŞA ÇYKMAK – kyn ahwal.

ÝOKUŞDYRMAK – kesel ýokaşdyrmak – söýgi.

ABADANLYK – üstünlik.

SADAKA – soramak (almak) – baýlyk.

ÝAŞ BOLMAK – sagdynlyk.

BAGTSYZ HADYSA – deňizde – söýgüden yhlasyň gaýtmagy gury ýerdäki bagtsyz hadysa – işdäki kemçilikler.

ÝÜK – dert (uly, kiçiligine görä).

ANYK GÖRNEN DÜÝŞ – çalt amala aşýan zat.

HÖKÜM – oňa garaşmak – dostlaryň içigaralygy ýa-da gabanjaňlyk.

TOÝ – gussa, ýitgi.

ŞÖHRAT – bagtsyzlyk, garyndaşlaryň erkine garşıy gidýän şahsy üstünlik (aýallar üçin).

ÖLÜM – täze tanyşlyk (aýallar üçin).

TEBİGY HELÄKÇİLİK – duýgularymyz, oý – pikirlerimiz, jenjel.

■ DUÝGY ORGANLARY

Duýgy organlary düýsdäki umumy görnüşleri suratlandyrýar ýa-da ondan hasyl bolan ol ýa-da beýleki ýagdaýlary joşgunlyrak görkezmeklige hyzmat edýär.

Düýşümüzde daş-töweregimizde bolup geçýän wakalara hiç hili baglaşyksyz duýgularyň ýuze çykmagy hem mümkün. Kä wagtlar düýş gördüm diýýärler, käte bolsa ýaramaz düýş görse-de ondan ýaramaz duýgy emele gelmänligini, nähilidir bir ýeňillik duýýandyklaryny aýdýarlar. Biziň düýsdäki şeýle duýgylarymyza-da edil oýalykdaky ýaly ynanmak gerek. Munuň sebäbi şeýle. Biz düýşümüzde nähili agyr ýa-da hatarly ýagdaýlary gören bolsak, ony ýoran mahalymyz düýş, gören adama onuň hiç hili howpy ýok. Gorkuly zadyň ýuze çykmagy mümkün däl. Düýş görýän mahalynда duýgy organlary dürli görnüşi beýan edýär. Elbetde, köplenç biz bolup geçýän wakalary gözümüz bilen görýärис, ýöne azrak eşidýärис. Örän seýrek ýagdaýda ysgaýarys. Şonuň ýaly-da el bilen duýmaklygam seýrek bolýar. Tagam bilmek we ony ýagda saklamak hem gaty seýrek hadysadır. Täsin ýeri, o dünýäni teswirleyän ähli kitapda ruhlar bir zadyň tagamyny biljek bolsalar, diňe ony göz bilen görüp ýa-da onuň ýakymly ysyn ysgap bilendikleri ýazylypdyr.

Oлarda tagam biliş duýgulary ýokdur. Şonuň bilen birlikde tutup görmek bilen duýmak hem seýrek duşýar. Belki, tagam bilmek biziň beden gurluşymyza ýagşy düýsdäki wakalar bilen çuň arabaglaşykda bolmagymyz sebäp bolandyr. Şonuň üçin hem düýsdäki örän anyk, dury tagam biliş duýgusy özgerişlikden nyşandyr. Düýsdäki yzlar köplenç özara gatnaşyklar jenjel, dostluk, söýgi ýa-da haýsydyr bir iş bilen baglanyşykly duýgulara degişli bolup bilýär. Oýalyggymyzda biz käte bolar-bolmaz ýaramaz iş etsek mundan ýaramaz zadyň ysy gelýär diýýärис ýa bolsa düýsdäki wakalara has ýakyn jümleleri ulanýarys.

■ DUÝGY ORGANLARY (Eşitmek, Ysgamak, Duýmak)

DEPREK – sesini eşitmek – ýakyn adamyň ýa-da pula degişli ýitgi; özüň galsaň – dostuň ölümü.

PARTLAMAK – eşitseň ýa-da görseň – näsaglyk.

TAGAM – haýsydyr bir tagamy duýmak we ýatda saklamak – çalt ýüz berýän özgerişlik ýa-da täzelik.

OK SESI – adatdan daşary habar, hemmäni geň galдырын habar.

SESLER – (towuş) nätanyş sesleri – gybat, dokumentlere degişli gözboýagçylyk.

GOWUR – jaýda – bagtsyzlyk; asmanda ölümden nyşan.

ATYR – ysgamak – täze durmuş yklap ýatan adamy kimdir biri söýär.

YS – ýakymly ys – arkadag tapmak porsy ys – dost bilen jenjelleşmek.

DEMIKMEK – ýeňiş belgisi.

JAŇ SESI – ýalan.

ÇAGYRYŞ – adyny aýdyp (tanyş ses) göni many berýär nätanyş ses, hatar.

GIJELIK – pul girýär.

ÜSGÜRMEK – sagdynlyk, işdäki üstünlikler.

DÜWME OWAZY – özgeriş, köp täzelikler.

BUÝRUK – eşitmek – köp täzelikleri bilen.

ITIŇ SESI – eşitseň – şatlyk, habar.

AÝDYM – owadan, tanyş owaz – dostlar bilen duşuşyk.

SAZ – yzyňdan kinaýaly gülmek (aýallar için) saz eşitmek – şatlykly habar.

SYKYLYK – durmuşdaky mümkünçilik, teklip (aýallar için).

TYRKYLDY – eşitseň–kynçylyklardan geçilýän bagtyň anyk ýoly; gapy kakylsa – bir taraplaýyn söýgi.

SAÝA-KÖLEGE – näbelli hat.

SURNAY OWAZY – takdyr alamaty, uly özgerişler.

TÜÝDÜK – sesini eşitmek – çalt geljek üstünligiň anyk nyşany.

ŞOWHUN – takdyra täsir edýän kimdir biriniň ölümü.

TUTUP BILMEK – kimdir biriniň ýa-da nähilidir bir güýçleriň takdyr täsiri. (Täsiriň ýagdaýyny hereket halatynda – tekiz, yssy, gury, öl, gödek... bilmek mümkün)

■ DUÝGY ORGANLARY (Söýgi, Şatlyk, Gazal, Dert...)

AÇLYK – işleriň ýaramazlygy.

GAZAP – tanyş birine gazaplansaň ondan peýda gelýär bigänä gazaplansaň–garaşylmadyk gowy işler.

GUSSA – sebäpsiz gussa – näsaglyk.

ÝÝLANMAK – peçiň ýanynda – ýeňiş ýoly.

DOSTLUK – dost tutunmak – perzent dogulýar.

GÖZELLİK – tebigy-daş görnüş-nätzli arzuwlaryň amala aşmagy.

AZAP – halas bolmak.

GÖZ YAŞLAR – garaşylmadyk şatlyk.

GORKY – halas bolmak, ölüm howplusy ýürek keseliniň belgisi.

UÝAT – öwgi.

ÝADAMAK – işdäki üstünlik.

■ SOŇKY SÖZ

Takdyrnamalarda beýan edilşine görä, düýşleri hepðäniň haýsy günü, haýsy sene, we aý hasabyndan haýsy gününde görenligiňe garap ýormaly bolýar. Meselem: ýekşenbede gorlen düýş günortana çenli hasyl bolmaly. Juma günü gorlen düýş gowy mazmuna eýedir. Şenbede gören düýşün bolsa aşa möhüm hasaplanýar.

Penşenbä geçilen gije gorlen düýşleriň köpüsi başlyklar bilen bolýan işlere we aragatnaşyklara degişlidir.

Ýaramaz düýşleriň görläýen badyna amala aşmajagy belli. Hüt şonuň üçin hem dürli halklarda düýşleriň güýjuni kesýän dürli däpler bar. Şeýle düýş göreniňizde size kömek ýa-da dogry ýol görkezmäge ýardam gerekdir. Gadymy grekler hudaý nazaryma görner we kömek berer diýen maksat bilen metjitlerde ýatypdyrlar. Gadym döwürde çin-maçinde but ýanyndaky mahsus jaýda mukaddes şemleri ýakyp, sežde edýän wagty uklamaga çalşypdyrlar. Düýşlerde hudaý görnüp, olara dogry ýoly salgy beripdir.

Şol bir many aňladýan düýşler, meselem, nägileligi bildirýän düýşler maşgala durmuşyna-da, dostlar bilen gatnaşyga-da, hyzmat edýän işiňe-de degişli bolmagy ahmal.

Şu takdyrnama goşmaça görnüşinde, gyzyklanýanlara güýmenje bolar diýen niýet bilen tablisa teklip edýärис. Onda gorlen düýş we onuň çözgüdi hem-de düýş aýyň haýsy gününde görlenliginiň arasyndaky baglanyşyklar görkezilen.

Şu tablisanyň gadymy rus takdyrnamalaryň nusgasynidan alnany üçin, oňa örän möhüm we çynlakaý seretmek zerur däl. Biziň fiziologiýamyz mälîm derejede aý döwürleri bilen

baglanyşykly bolsa, onda düýş görmek hem mälîm bir derejede ýer we ýerden daşary ýagdaýlar bilen baglanyşykly bolmagy mümkün.

Teklip edilýän tablisadan düýş görülyän gijäniň gününi anyklap alsaňyz, şol günüň sanynyň yzyndan düýşün oraşan bolmak ähtimaly beýan edilýär.

KALENDAR GÜNLERI

- 1 – Maşgala nägilelik getirýär.
- 2 – Çalt oraşan bolýar.
- 3 – Derrew oraşan bolmaýar.
- 4 – Nägilelikler barada duýdurýar.
- 5 – Çalt oraşan bolýar.
- 6 – Şatlykly we çalt amala aşýan işler.
- 7 – Ýalan we ýasamalyk aralaşan düýşler.
- 8 – Abadanlyk we hoşniýetlilik yşarat edýän düýşler.
- 9 – Manysyz, öcügsi we hiç hili ähmiýeti bolmadyk düýşler.
- 10 – Käbir kynçylyklary aňladýan, 20 günüň dowamynda amala aşýan düýşler.
- 11 – Oraşan bolmaýar.
- 12 – Hyýaly hem-de hemise we çalt oraşan bolmaýan düýşler.
- 13 – Söýgi ýeňsi we hezil düýşler. 15 günde oraşan bolýar.
- 14 – Anyk amala aşýar we ýagşylykdan habar berýär.
- 15 – Gury we ähmiýetsiz düýşler.
- 16 – Çalt oraşan bolýan düýşler.
- 17 – Derrew oraşan bolubermeýär.
- 18 – Gowý manyly düýşler.
- 19 – Oraşan bolsa-da, çalt amala aşmaýar.
- 20 – Bagtyýarlyk düýşleri, ýöne bular barada hiç kime aýtmaly däl.
- 21 – Arzuwlaryň amala aşmagyna getirýär.
- 22 – 0ňuna bolýar we derrew ýeňiş getirýär.
- 23 – Çalt oraşan bolýar, ýöne nägilelik döredýär.
- 24 – On bir günüň dowamynda oraşan bolýar hem-de şatlyga getirýär.
- 25 – Çalt we üstünlikli tamamlanýar.

- 26 – Nägileliklere getirýär.
- 27 – Derrew oraşan bolýar we ýakymly gutarýar.
- 28 – Oraşan bolmaýar we hiç hili ähmiýeti ýok.
- 29 – Puç düýşler.
- 30 – Bu düýşler ýeňişden habar berýär hem-de 20 günün dowamında amala aşýar.
- 31 – Bu düýşler peýdaly we täze zatlara eýe edýär.

■ BAGTLY WE BAGTSYZ GÜNLER (Kamary aý hasaby boýunça)

- 1 – Gün – uzak kesel ýatanlar üçin bagtsyz gün. Şu gündäki düýşler şatlyk getirýär. doglan çagalar uzak ömür surýär.
- 2 – gün – Gury ýerden we deňizden sapara gitmek, göwreli bolmak gurluşyk we ekinler üçin bagtly gün. Keseller gysga wagtlyk bolýar. Düýşler ýalan, çagalar tiz ösüp, çalt kemala gelýär.
- 3 – gün – Ekiş üçin hem, däne sepmek içinde ýaramsyz, şowsuz gün. Dertler gorkuly, düýşler aldawçy.
- 4 – gün Hemme işler üçin bagty açyklyk, ýitiren zatlaryň tapmak.
- 5 – gün – Bagtsyz gün. Günä edenleriň günäsi geçilmez, ýiten zat tapylmaýar, näsaglar azap çekýär. Düýşler şübheli.
- 6 – gün Köp jähetden bagtly gün. Şu gün okamaga başlanlar üstünlik gazanar. Ogurlanan zat tapylar. Näsaglar çalt sagalar. Şu gören düýşüni syr saklamak gerek. doglan perzentler uzak ýasar.
- 7 – gün – Bagtdy gün. Dertliler çalt sagalar. Düýşler oraşan bolar.
- 8 – gün – Syýasatçylar üçin bagtly gün, näsaglara bagtsyz. Düýşler oraşan bolar.
- 9 – gün – Bagtly we bagtsyz gün. Dertler agyrlaşar. Düýşleriň oraşan bolmagy kynlaşar.
- 10 – gün – Ähli işde bagtly gün. Aladalar çalt tamamlanar, düýşler boş bolar. Doglan perzentler syýahata maýyl bolar.
- 11 – gün – Ýasaýan jaýyň özgertmek üçin bagtly – gün. Düýşler oraşan bolar.
- 12 – gün – Hiç bir işe jan çekmeli däl. Dertler howply.

Düýşler oraşan bolar.

13 – gün – Bagtsyz gün. Hiç bir işe azap çekmek gerek däl.
Düýşler çalt oraşan bolýar. Dertler howply bolýar.

14 – gün – Bagtly gün. Näsaglar gutularlar. Düýşler şübheli.
Bäbekler hemme taraplaýyn kämil bolar.

15 – gün – Gowy hem däl, erbet hem däl. Dertleriň howply ýeri
ýok.

16 – gün – Bagtly gün, perzentler uzak ömür sürerler bagtly,
abraýly bolarlar. Düýşler çyn bolar.

17 – gün – Bagtsyz gün. Hiç bir işe jepa çekmeli däl. Dertler
agyrlaşar. Düýşler üç günden soň oraşan bolar. Şol gün
doglanlar uzyn boýly we bagtly bolar.

18 – gün – Bagtly gün. Düýşler oraşan bolar. Çagalar
zähmetsöýer bolup bagtly ýaşarlar.

19 – gün – Ýolagçylar üçin hatarly. Çagalar uzak ýaşar.

20 – gün – Hemme taraplaýyn bagtly gün, düýşler puç bolar.
Çagalar janypkeş bolar.

21 – gün – Şatlykly we hojalyk işleri üçin bagtly gün. Dertler
howply däl. Ýitenler çalt tapylar. Düýşler puç bolar. Çagalar
zähmetsöýer bolar.

22 – gün – Bagtsyz gün, hiç hili iş başlamaly däl. Keseller
üçin hatarly. Düýşler oraşan bolar. Çagalar gowy gylyk-
häsiýetli, arassa bolup ýetişer.

23 – gün – Şan-şöhrata ýetmek üçin bagtly gün. Dertler uzaga
çekýär we howp-hatarly. Düýşler puç bolar.

24 – gün – Gowy hem erbedem däl. Kesele sezewar bolmak
hatarly. Düýşler ýalan bolar. Çagalar mähriban we keýp çekmegi
gowy görerler.

25 – gün – Bagtsyz gün. Dertler hatarly. Doglan çagalar gowy
gün görerler.

26 – gün – Bagtsyz gün. Hiç hili işi başlamaly däl. Nähoşlamak
howply. Düýşler oraşan bolar. Şu gün doglanlar bagtlydyrlar.

27 – gün – Ähli taraplaýyn bagtly gün. Düýşler oraşan bolar.
Perzentler ajaýyp adamlar bolup ýetişer.

28 – gün – Her taraplaýyn bagtly gün.

29 – gün – Hemme taraplaýyn bagtsyz gün. Näsaglar sagalyp
gidýärler. Düýşler 3 günden soň oraşan bolar.

30 – gün – Her jähetden bagtly gün. Näsaglar çalt sagalarlar. Düýşler çalt oraşan bolar. Çagalar mähriban adamlar bolup yetișerler.

■ HÄSIÝETIŇ UKA WE DÜÝSE TÄSIRI

Pikirimiziň hem-de biziň maksadymyzyň bedenimiziň tebigy ýagdaýyna baglydygy şübhesisidir. Biziň meýillerimiz we yhlaslarymyz bedenimiziň ýagdaýy, ganymyzyň düzümi we nerwlerimiziň häsiýetine baglydyr.

Bedenimizdäki näsaglyk pikirimize sustluk, höwessizlik ruhuny berse, tersine, doly sagdynlyk şadyýan we gowy maksatlary döredýär.

Bedenimiziň, aşgazan we nerwlerimiziň ýagdaýyna görä, şol bir zady we hadysany biziň dürlü ýagdaýda görmegimiz mümkün. Häsiýet, instinkt we bir zada uýmagymyz biziň bilen berk baglanyşykly bolup, olar uklan mahalymyz hem edil oýalygymyzdaky ýaly ruhumyza we pikirimize güýcli täsir edip durýar.

Uky mahalynda bedenimiziň edýän täsirine aňymyz biçak az garşylyk görkezýär, netijede temperament häkimlik edip başlaýar, netijede instinktler logika we aň üstünden öz hökümini ýöredip ugraýar. Şol sebäpli hem aşa medeniýetli, edepli, halal adamlar sada adamlar bolsa gan döküşikli, gorkuly wakalary düýsünde görýärler.

Uky adamy tebigy ýagdaýa ýakynlaşdırýar hem-de wagşy elementar duýgylary oýarýar.

Uky mahalynda adam terbiye netijesinde özleşdireن maksadyndan, hyýallardan, hyýallaryndan we ynamyndan uzaklaşýar.

RAHAT UKLAŇ! GOWY DÜÝSLERI GÖRÜŇ

ADAMLAR!

PYGAMBER ÝORGUDY BOLSUN!

(Soňy). Halk döredijiliği we rowaýatlar